

Gedeputeerde Staten**Voorzitter PS**

T.a.v. griffier

onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
vertrouwelijke aanbieding advies Wientjes inzake compensatiepakket	20020299 		

Middelburg, 26 juni 2020

Geachte voorzitter,

Hierbij bieden wij u, onder embargo tot de persconferentie van vanmiddag, het advies van de heer Wientjes (inclusief de bijbehorende projectfiches) inzake de compensatie voor de marinierskazerne aan. Dit advies gaat vergezeld van een bestuursovereenkomst, die wij vanmiddag - onder voorbehoud van goedkeuring door uw staten op 10 juli - zullen ondertekenen.

Het belang van dit akkoord is tweeledig. In de eerste plaats gaat het om compenserende maatregelen voor het feit dat de marinierskazerne niet komt. Daarop gaan wij hieronder verder in. Maar een tweede, misschien nog wel groter belang is dat het kabinet zich committeert aan herstel van vertrouwen in de relatie tussen kabinet en Zeeland. In het overleg met de heer Knops heeft hij benadrukt dat het kabinet het advies van de heer Wientjes gaat uitvoeren, en dat de overeenstemming over dit pakket het begin markeert van een nieuwe, constructieve samenwerkingsrelatie, een langjarig partnerschap tussen kabinet en Zeeland, zoals hij het uitdrukte.

Dit advies is onder hoge tijdsdruk tot stand gekomen, via een zeer bijzonder proces. Aan de kant van het Rijk is alles op alles gezet om in korte tijd zoveel mogelijk de elementen uit het advies te harden en te borgen in concrete fiches. Natuurlijk is daarover stevig onderhandeld, maar vanuit vrijwel alle departementen is een bijdrage geleverd. Daarmee wordt ook benadrukt dat het voltallige kabinet de verantwoordelijkheid heeft gevoeld om Zeeland tegemoet te komen.

Uiteraard biedt het pakket niet één op één compensatie voor de marinierskazerne. Dat kan ook niet. Het gaat er om dat de effecten van het pakket tenminste vergelijkbaar zijn met de effecten die de komst van de mariniers gehad zou hebben. Naar ons oordeel is dat het geval.

De directe werkgelegenheidseffecten op korte termijn zijn kleiner. Dan gaat het om de werkgelegenheid die er mee is gemoeid om in Zeeland een grootschalig justitieel complex te realiseren, dat – nog meer dan bijvoorbeeld de zittingslocatie bij Schiphol, waar nu het MH17-proces plaatsvindt - geschikt is voor rechtszaken met een grote maatschappelijke impact. Naast een rechtbank komt ook een strategisch kenniscentrum rondom ondermijnende criminaliteit. De combinatie met de extra beveiligde inrichting, die eveneens bij dit complex hoort, brengt werkgelegenheid van in totaal ca 500 fte met zich mee.

Het Delta Kenniscentrum levert naar verwachting nog eens zo'n 140 banen in directe zin op, maar heeft daarnaast een duurzaam effect door de toestroom van ca 200 studenten per jaar. Belangrijke winst is dat die hier ook een masteropleiding kunnen afronden in de gebieden waar Zeeland sterk in is: water, energie en voedsel. Daarmee houden we Zeeuwse jongeren vast, en trekken we ook jongeren van buiten aan, die na hun afstuderen beschikbaar komen voor de Zeeuwse arbeidsmarkt. In samenhang met een versterking van de Kenniswerf in Vlissingen en de versterking van Impuls ontstaan daarmee ook mogelijkheden voor nieuwe startups van bedrijven, waaruit ook weer werkgelegenheid zal ontstaan. Daarnaast wordt in samenwerking met de Erasmus Universiteit een opleidingscentrum voor huisartsen gerealiseerd.

Door deze structurele componenten, levert het pakket op de lange termijn een groter effect op dan de komst van de mariniers gehad zou hebben.

Essentieel voor het slagen van het pakket is dat ook de bereikbaarheid wordt versterkt. In de eerste plaats omdat met name de kenniscentra die worden gerealiseerd dan ook goed bereikbaar moeten zijn. Maar daarnaast blijkt uit onderzoeken dat juist voor jonge professionals goede verbindingen per openbaar vervoer zeer belangrijk zijn als vestigingsvoorwaarde. Dus om er voor te zorgen dat afgestudeerden ook in Zeeland blijven, zijn die verbindingen een belangrijke voorwaarde. Dat begint met één snelle intercity per uur extra, die in de toekomst verdubbeld kan worden naar 2 keer per uur.

Vervolgens wordt de positie van de industrie versterkt. Dan gaat het over de eerste stappen van de realisatie van de railverbinding tussen Gent en Terneuzen, het gezamenlijk onderzoeken hoe de positie van North Sea Port kan worden versterkt, en samen optrekken bij de ambities op het gebied van groene waterstof.

Tenslotte is het gelukt om ook het zoeken naar een oplossing om Evides in publieke handen te krijgen onderdeel van het pakket te maken. De tijd was te kort om alle opties uit te werken, te beoordelen op voor- en nadelen en daar nu een besluit over te nemen. De heer Knops heeft wel aangegeven dat hij zich persoonlijk hard maakt voor een oplossing en dat ook de minister van Financiën, de heer Hoekstra, met een positieve instelling naar dat dossier kijkt. Voor ons is een oplossing van groot belang, omdat er een relatie bestaat naar de bijdrage van de provincie in het dossier kenniscentrum. Van beide zijden is er de expliciete intentie om van het totale pakket een succes te maken. In de woorden van de heer Knops mag Zeeland het vinden van een oplossing voor Evides als lakmoesproef voor de intenties van het Rijk zien. Dat geeft ons voldoende vertrouwen dat het kabinet het volledige pakket daadwerkelijk wil realiseren.

Natuurlijk leven er nog andere wensen in Zeeland, die niet in het pakket zijn opgenomen. Een tolvrije tunnel, of wensen op het gebied van cultuur. Tegelijkertijd is het ook niet reëel om te veronderstellen dat letterlijk alle wensen van Zeeland in één keer zouden worden vervuld. Het pakket dat nu voorligt, is krachtig, omvangrijk en onderling versterkend. In totaal levert dit een grote sociaal-economische impuls op voor Zeeland, die zeker op de langere termijn effecten heeft die meer dan vergelijkbaar zijn met de marinierskazerne.

De investeringen van het Rijk, die met dit pakket zijn gemoeid, tellen op tot een veelvoud van de investering die het Rijk in de Marinierskazerne zou doen. Vanuit het perspectief van het Rijk is het pakket daarmee alleszins ruimhartig, maar tegelijkertijd ook het maximaal haalbare te noemen.

De ondertitel van het advies van de heer Wientjes verwijst naar de volgende passage in zijn rapport:

“Dit voorgestelde pakket mag gezien worden als een wederzijds bewijs van goede wil en een nieuwe start: Rijk en regio werken eendrachtig samen om recht te doen aan de ontstane situatie, om verlies te compenseren en om maximaal te investeren in de kracht van Vlissingen en Zeeland”.

Die intentie is door de heer Knops namens het gehele kabinet onderschreven. Wij zullen u via een statenvoorstel adviseren om de welgemeende uitgestoken hand van het Rijk, die daaruit blijkt, te accepteren.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris